



DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCE

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimo mensis*

*Decembris, Anno Domini M. DCC. LIX.*

M. BARTHOLOMÆO-TUSSANO LE CLERC,

Chirurgiæ Gallico Idiomate Professore designato, Doctore

Medico, Præside.

*An Hydrophobia hydrargyrosis?*

I.



**HYDROPHOBIA** communicato contagio, ut plurimum, hominem adoritur. Quo nomine considerandus venit morbus horrendus, ingens, periculi plenus quem semper & ubique concomitatur aquæ metus tanquàm symptomata pathognomonicum. Indè Græcis *ἰδρὸφοβία*: Latinis *aqua horror* nuncupatur. Dicitur quoque *rabies*, ob furorem & mordendi desiderium quibus nonnunquam vexantur hydrophobi.

Tandem apud nonnullos *rabies canina* audit: tum quia frequentius à rabido cane inducitur in hominem: tum quia potissimum præ cæteris animalibus

A

generi canino familiaris esse deprehenditur dirus ille affectus. Cani, lupo; vulpi sponte contingit quasi proprius & indigena morbus. Cætera animalia non nisi contagione communicari afficit. Rabies itaque vel est spontanea, vel est infectiva, sive communicata. Contagium hydrophobicum multifariam communicari compertum est; aut omnium frequentissimè rabidi animalis morsu contrahitur subdolum virus, nonnisi post varium tempus nociturum. Intra trigessimum aut quadragessimum plerumquè diem funesta orditur tragædia. Interdum decimo-quinto aut decimo-sexto die, juvenes imprimis, adoritur tetra lues. Legitur apud Medicinæ Scriptores, per plures menses, imò ad annum integrum & ultra, iners intra corpus latuisse venenum. Legitur quoque primis à suscepto contagio diebus ægrum aliquandò factum fuisse hydrophobum. Quod porro à sexu, ætate, temperamento, rerum non naturalium abusu, vulneris accepti naturâ, loco, intrinseci veneni quantitate & energiâ merito deducendum venit. Ubi verò præsens contagium exerit vires, sequentibus signis dignoscendum se præbet. Doler plerumquè locus cui impressa fuit olim contagii labe. Dolor paulatim extenditur ad vicinas partes. Obducta jamdiù recrudescunt vulnera & manant profuso tabo. Unde passionem initium ducere nemo negat (a). Tum imminens hydrophobiam simul prænuntiant assidua mentis anxietas, solitudinis amor, insolita tristitia, omnium membrorum ægritudo, lassitudo spontanea, virium prostratio, oscitatio frequens, pulsus parvitas, artieriarum constrictio, inappetentia, somnus brevior & interruptus, si citra causam manifestam post morsum virulentum contingant. Præsentem verò declarant horripilationes, tremores, convulsiones, nausæ, vomitiones, syncopes, dolores atrocissimi, præcordiorum ardor & angustia, respiratio parva, angha, præsertim autem ciborum odium & insuperabilis aquæ metus. Confirmatam tandem demonstrant lucis horror, capitis gravitas, delirium maniacum, vox rauca interruptaque, lingua prominens, spuma viscida ore manans, cæteraque symptomata modò enarrata, si prætermodum invalescant. Undè citâ mors ægrotanti portenditur. Dissectio cadaverum docuit, (b) œsophagi interiora inflammata apparuisse, quandoque etiam gangrænâ siderata: asperam arteriam eodem ardore nonnihil contactam visam esse: gluten biliosum varium reperitum fuisse in ventriculo, cujus tunica villosa aliquandò inventa est gangrænâ affecta: cystidem felleam bile ferè nigrâ refertam fuisse: arterias liquido admodum sanguine plenas; venas non item, sed fuisse penè inanes: nusquam sanguinem coagulatum visum esse, nec post mortem coactum fuisse etiam frigido aëri expositum; dum missus venâ concreverat ante triduum: cerebrum & omnes ejus partes solitò sicciores fuisse uti & medullæ spinalis initium & omnes corporis musculos. Paucis post mortem horis jam fœrent hydrophoborum cadavera: quod putridam sanguinis dissolutionem arguit.

Constat ex morbi historiâ affectum hydrophobicum, saltem in primo & secundo gradu esse tantummodo spasmodicum. Quod abundè comprobant assidua mentis anxietas, solitudinis amor, omnium membrorum ægritudo, oscitatio frequens, pulsus parvitas, artieriarum constrictio, horror seu convulsiva cutis succussio, convulsiones, nausæ, præcordiorum angustia; præsertim autem horror aquæ; quando quidem singulare phænomenon à validâ, perenni, spasmodicâque pharyngis & gulæ constrictione repetendum sit. Enim verò cum exindec impossibilis fiat liquidorum deglutitio, & absque suffocationis periculo tentari nequeat; necesse est ut hydrophobi potulenta metuant & horreant, à quibus tam grave periculum capiti eorum imminet. Ex observatis nascitur judicium. Sic referente Salio, (c) interrogati hydrophobi cur bibere non audeant, potumque omnem resugiant; respondent potulenta nec posse penetrare, nec permeare

(a) Cælius  
Aurel.

(b) Vide Boerhaav. Astruc.  
Bonet, Sepulch.  
Anat. Acta Acad.  
Reg. Scient.  
anno 1699.

(c) Pet. sal. div.  
de aff. part.  
cap. XLX. P.  
355.

fauces gulamve ob earum magnam angustiam <sup>3</sup> & constrictionem. Sic Meynenses hydrophobi, teste M. Astruc, (d) se à potulentis abhorreere affirmabant propter deglutionis difficultatem & suffocationis sensum quem antea non perceperant: in quo ceteri observatores consentiunt. Pendet igitur aquæ metus ab intensissimo faucibus occupante spasmio. Ast in tertio gradu morbus fit summè inflammatorius; ut innotescit ex cadaverum aperturâ. Tumenim copiâ multiplicatur & viribus augefcit virus; magis ac magis irritantur nervi, universus intenditur spasmus. Jam non ampliùs patent moto sanguini constricti arteriarum fines. Sanguis intra majora vasa arteriosa conclusus iis quassatur, teritur, solvitur; hinc post mortem solutus apparet vappidus & effusus latex sanguineus qui paulo ante mortem emissus è venis omni notâ bonus videbatur (e). Hinc est quòd arteriæ reperiuntur liquido admodum sanguine plenæ, venæ autem penè vacuæ sint. Tùm partes assiduò contractæ inflammatione tentantur: sic alicubi diutius perseverans intensior spasmus necessariò inflammationem producit. Igitur hydrophobia tanquam morbus spasmodico-inflammatorius haud ineptè haberi potest: cujus causa materialis virus seu venenum animale communicatum. Jam verò si Mercurii ea sit virtus & efficacia ut spasmis medeatur virûsque hydrophobicum vel immediatè corrigat immutando, vel illud idem ex infecto corpore prorsus eliminet: hydrargyrosis certè medicamentum hydrophobiæ specificum habenda erit. Porro rem ita se habere ratio & experientia comprobant.

## I I.

**MERCURIUS** autem, teste Boethaavio, (a) est omnium ferè cogniorum corporum minimè rodens vel acre: idèdque, iudice M. Astruc, (b) cum omnis acrimonia experti sit, agatque solo pondere, neque liquidis acedine, neque crostonem solidis nullam ex se inferre potest. Autopsiâ constat Mercurium, (c) si post inunctiones in humano corpore intus relinquantur, propterea tamen ubi ad se redierit, & alicubi firmus permanserit, non magis obscurum esse quam plumbum, ubi forè in aliquo hominis membro retinetur. Si audiamus M. Geoffroi, (d) Mercurius humorum acrimoniam temperare valet ac lenire. Non metuendum est igitur ab illo spasmodicos affectus intendi. Quin imò tanquam præclarum antispasmodicum venditur à quibusdam. Eâ intentione à plurimis usurpatur cinnabaris ex majori Mercurii copiâ & paucò sulphure composita. Ab omnibus verò adversùs plerosque infantum motus convulsivos tutò exhibentur Mercurii præparata. Norunt etiam Præctici viros hypochondriacos, mulieresve hystericas non idèd ab hydrargyrosi vivere immunes, si quandoque ipsorum delicta istud penitentis genus exigant. Proindè argentum vivum spasmodicas vasorum, musculorumve contractiones nullatenus adaugere valet. Quin è contrà medicamenti antispasmodici, saltem in affectu hydrophobico vices adimplet. Enim verò quocumque modo exhibetur mercurius, in minutas exquisitè moléculas ipsius partes divisæ sanguiferis allabuntur vasis, per cæcòsque feruntur partium mæandros. Hæ moléculæ tùm repetitis cordis ictibus actæ, tùm systalticâ vasorum vi impulsæ, nec minori instructæ celeritate, quæ celeritati sanguinis respondeat; plùs momenti ratione gravitatis suscipiunt, majorem proindè majoremque continuò acquirunt velocitatem; sicque maximum in obvia quæque impetum exerunt. Hisce viribus & quâ summiâ pollent penetrandi facultate, constricta vasorum capillarium ora referant: proindè sanguini priùs intra majora vasa hærenti, per extremos arteriarum fines cursum facilem expediunt. Sic porò vincuntur spasmii, prævertuntur inflammationes, præcavetur putrida sanguinis dissolutio: sic denique præpeditur morbi progressus, quo fit ut supersint dies crisi moliendæ necessarij. Quemadmodum autem ad perfectam luis venereæ

(d) Vid. per doctrinam differentiat. De hydrophob. Monsp. edit. anno 1719.

(e) Boethaav. aphor. 1136.

(a) Tract. Med. de luc aphor. (b) De morib. ven. l. 11 c. XI.

(c) Ibid.

(d) Mat. med. tom. 1.

curationem non sufficit mercurium concretam stagnantemque lympham simul & implicatum virus quassare, movere, atterere; nisi simul virulentum humorem jam facili cursu per varios currentem corporis meatus, vel ad fauces in modum salivæ deducat despuendum, vel excernat per intestina, vel tandem per patentia quævis corporis incunicula: quo pacto sublatâ causâ tollitur morbus. Sic pariter hydrophobiam non sanaret mercurius etiam si mitigaret symptomata, nisi causam materialem morbi, virus nempe, quod potissimum serosis humoribus inhæret, simul cum illis quassaret, attereret, moveretque, & promotâ sufficienti evacuatione ab insecto corpore illud integrè ablegaret. Porro quam ob rationem mercurius luis venereæ specificum dictus fuit, eandem propter Hydrophobiam quoque specificum merito vocaveris. Venit autem specifici nomine, medicamentum illud, quod huic alterive morbo singulariter competit ac proprium est, illumque constanti effectu vincit, superat. Medicamento autem specifico ea cum quibusdam Auctoribus unica indoles non est adscribenda, ut simplici solâque materiei morbum committentis correctione, alteratione semper agere debeat. Mercurium enim ipsum nobili nomine adeo dignum, non sine evacuatione aliquâ, ut plurimum sensibili, quâ virus amandetur, lueni veneream curare notum est. Curationem verò quæ per medicamenta specifica peragitur, potissimum admittunt morbi quorum causæ materiales humoribus inhærent, ipsisque alterationem inferunt adeo singularem, ut hæc in diversis subiectis eadem sit, & eosdem propè effectus producat. Sic primò lues venerea in quâ, quid mercurius valeat notum est. Deinde Hydrophobia, quæ pariter in viru quodam consistit vi fermentativâ, multiplicativâ prædita, adeo ut animalium, quæ vel sponte vel contagio inficit, humoribus, eandem prorsus acrimoniæ speciem constanter inducat. Jam verò certâ constat autopsiâ virus hydrophobicum speciatim inhære salivæ cæterisque humoribus salivæ congeneribus. Fit exindè ut præcipua morbi symptomata illis in partibus contingere soleant quæ perpetuò venenaris liquoribus alluuntur. Sic fauces, gula, ventriculus & ipsæ intestina motibus spasmodicis ab hydrophobico viru producendis potissimum obnoxia videntur. Igitur ad curationem affectûs hydrophobici non parùm conferunt emetica cathartica quæ unâ cum salivâ, cryptarum œsophagi muco, stomachali humore, succo pancreatico, bile, & intestinali lymphâ quam eliminant, haud exiguum veneni partem evocent. Hoc porro tutius adhuc pleniusque præstat hydrargyrosis, si præsertim naturâ vel arte per amplissimum intestinale colatorium succedat ejus operatio.

## I I I.

**P** RIMUS, quod sciam, therapie mercurialis ad curandam hydrophobiam usurpandæ, rationale fundamentum excogitavit celeberrimus M. Astruc; \* quod sequentibus verbis expressum tradidit. (a) » Si in re gravi conjecturis locus sit, sialagoga sive salivæ vania medicamenta proficua censemus, nec inani fundamento; cum enim virus hydrophobicum præ analogiâ insideat præsertim salivæ, consequens est remedia quæ uberem salivæ fluxum proritant, copiosum quoque virus educere. Itaque in demorsis ab animali rabido utilem credimus pyralissimum moderatum, sive iterato usu panaceæ mercurialis, sive quod satius est, levi sed repetitâ unguenti Neapolitani inunctione ne cieatur. Ster igitur sua laus hydrargyrosi, cui præ reliquâ mercuriali profapiâ

\* Bini quidem auctores jam antea designaverant mercurium tanquam possibilem hydrophobie medelam: sed quasi fortuito locuti erant & rationali fundamento delituti inane cogitatum jactaverant ad quod nemo tum temporis attenderet.

ab æquissimo rerum æstimatore palma conceditur. Constat ex morbi historiâ naturam per organa salivalia & alia, quaecumque congeneres salivæ humores secernentia, criticam virulentorum humorum excretionem moliri. Constat pariter ex funestâ assiduâque experienciâ naturam impotentem tanto succumbere operi nō convenienti medicinâ adjuvetur. Crises moventur & diriguntur imprimis, febris ipsiusque exacerbationum motibus. In hydrophobiâ febris nulla (b) vel levis admodum observatur. Promovendæ crisi favet mercurius; *hydrargyrosis enim nil nisi febris species juxta severiores artis leges dirigenda* (c). Illius ulterior effectus est virulentos humores simulque implicitum virus ex infecto corpore eliminare promovâ aliquali evacuatione, ut plurimum sensibili. Pro certo haberi debet non aliâ ratione luem veneream necnon hydrophobiam judicari in salutem. Neque tamen existimes eandem omnino methodum utrique morbo competere. Generales quidem cautiones conveniunt; sed longè dispar est ratio mercurii administrandi. Curandæ luis venereæ legitima methodus in eo consistit ut paulatim in corpus infectum intromittatur mercurius, semelque corpori inditus diuturniores in illo neſtat moras. In hydrophobiâ verò hydrargyrus brevioribus intervallis, simulque majori quantitate administrandus esse videtur; eâ tamen lege ut sedulò promoveatur ejusdem è corpore exitus. Censemus itaque balnea, enemata purgantia, ipsammet catharsim hydrargyrosi subjungendam esse: videlicet ut præcaveatur si fieri possit molestus admodum pyralismus; sed potissimum ut promptior feliciorque succedat optata crisis, quâ datâ viâ. Non magis autem requiritur pyralismus in curâ hydrophobiæ quàm in curâ luis venereæ: par est utrobique ratio: confirmant observata. Non videntur Medici, » ait, Cl. *Vanſvieten* (d), qui argentum vivum aut remedia indè parata adhibuerunt huic morbo curando, illa dedisse tantâ copiâ, ut salivatio » secuta fuerit; imò videntur potius illam evitasse, attamen cura successit. Interim si » in pejori gradu jam foret morbus, nec à modicâ dosi levamen subitum appareret, » videtur major quantitas, licet cum salivationis periculo adhibenda esse: « quod confirmatur exemplis. Fatemur equidem confirmatam hydrophobiam » propositâ medela posse sanari: experiendum tamen, & ut morbus festinat, sic properanda remedia. Venæ sectiones, emetica, balnea, antispasmodica, narcotica, necnon & alkalina volatilia, singula juxta Medici consilium in usum vocanda sunt. Tum verò potissimum urgenda est hydrargyrosis etiam cum salivationis periculo: jam enim spes est & sola quidem superest, primo mercuriali illitu, qui solito longè uberior sit, domari aquæ metum, sicque fieri morbo inducias quibus medenti concedatur curationem absolvere: cæterum sit observationi fides.

(b) V. *ſennert.*  
rum, M. A.  
(c) V. *med. a*  
M. de B.  
*Utrum e*  
nia minere  
qua morbis  
necit, aff. p.  
no 1754

(d) Tom.  
P. 582.

## I V.

**O**BSERVATIONE multiplici constat hydrargyrosim, aut etiam mercuriū præparata internè usurpata ad præcavendam impendentem hydrophobiam & præſentem sanandam non semel profuisse. Primus inunctionum mercurialium usum multoties exploratum in demorsis, & eventu felici comprobaturum proposuit haud incelebris Burdigalenſis Medicus (a). » Viri quatuor (b) à rabido lupo demorsi sunt » die & horâ eâdem, cuncti citò profugiunt ad mare, falso æquore pluries immerguntur, ut moris est, postea lares repetunt nimium & immeritò securi; elapsi » circiter quadraginta diebus bini primùm ex iis hydrophobi facti sunt & perierunt: » reliqui duo quos jam vexabant primaria imminētis hydrophobiæ symptomata, » laudatum auctorem adierunt opem implorantes; ex cujus consilio citò passi sunt » hydrargyrosim, & eo quidem eventu ut paucos post dies aratrum & boves invi-

(a) D. Deſſ  
in diſſert.  
par. ed. an  
1734.  
(b) *Ibid.*



serint sani vegetique. Vir eruditus patriâ anglus, Doctor James, publici juris fecit (c) experimenta quæ circa turpethi mineralis usum in rabie caninâ tentaverat. cum medicamenti genus illud in canibus rabidis & aliis ab animali rabido demorsis fausto cum successu fuisset expertus; ejusdem efficaciam adolescentem à cane rabido demorsum & jam in primo morbi gradu constitutum sanitati restituit & incolumen fervavit. Cujusmodi observationibus dives conclusit celebris auctor, morbum hunc gravissimum, saltem ubi primum gradum non exceßerit, mercurio sive salivam moveat, si vè non moveat, cedere. Professor Regius Monspelienfis D. de Sauvages, orationem gallicam de hydrophobiâ Academiæ Tolosana obtulit; (d) in quâ therapeiam mercurialem, imprimis hydrargyrosim summopere commendavit, innixus potissimum observationibus diligenter undique petitis. Post plurimas disquisitiones nondum comperi, inquit vir celeberrimus, illud medicamentum genus hæcenus fuisse irritum; et iamli ad declaratam hydrophobiam adhibitum sit undè adimpletum est summi Boerhaavii effatus; nec d'esperandum de inveniendo am; singularis veneni singulari antidoto. Sed & à Burdigalensi portu ad Indias Orientales usque pervenit inunctionum methodus; quam à Burdigalensi Medico traditam exindè Ponticerii celebravit vir quidam Europæus. Idem refert binas mulieres, dum juveni rabido ministrabant, ab illo furente demorsas fuisse in brachio: alteram hydrargyrosi docilem à morbo & metu immunem evasisse; alteram verò hydrargyrosi impatientem, nimiumque repetitis in æquore balneis confisam, quadragesimo circiter à morsu die factam fuisse hydrophobam. Illam tamen duplicatis remediis viribus, motoque repetitâ & universalis inunctione pyralismo, curavit & perfecte sanavit audax Iatrolepta (e). Apud Singnes pro certo remedio habetur pulvis ex cinnabari & moscho compositus. Ast undenam tantopere copias è longinquo accerere, ubi suppetunt præsidia domestica? Audivimus inunctionum methodum in demorsis non semel tentatam fuisse Parisiis; eamque fausto non caruisse successu. Jam semel & iterum celebrata fuit in majori Nolosocomio: indè suspicari est illam saltem tanquam prophylacticum medicamentum haberi posse. At verò non prophylacticum modo, sed & etiam verè therapeuticum hydrophobici affectus medicamentum in hydrargyrosi inventum fuisse sequentes observationes \* comprobabunt.

Observatio prima. Die vigesima quinta mensis Julii proximè elapsi, consilii causâ convenerunt apud præclarissimum ægotantem celeberrimi Medicinæ Practici DD. *Bourdelsis, le Hoc, Bouvart, Fournier*. Dum colloquebantur invicem subito domum ingreditur ægotantis filius viginti octo circiter annos natus; è propinquo vico de Sevre, festinans adventitabat multum inquietus & perturbatus animo: à cane molosso cruentum vulnus acceperat in pollice manûs dextræ circa supremam articulationem; morsus adeò profundè adactus, erat ut transfoderetur pars læsa, pluresque sanguinis libræ jam fluxissent è vulnere: mox accersitus est qui Versaliis in aulâ Regiæ canum curam gerit; ipsique demandatum est, ut citò prædictum canem examinaret & de eo referret parentibus. Declaravit autem canem rabie correptum esse. Tum de vulnerato juvene initum est consilium. Statutum fuit à Medicis illicd sanguinem esse mittendum è talo semel iterumque in die, sequenti mane propinandum esse emeticum; deindè illitu mercuriali pluries inungendum esse ægotantem ut artis est & cum requisitis cautelis: quod juxta præscriptum executus est peritissimus Parisiensis Chirurgus; exindè valet æger liber à morbo & metu.

Observatio secundâ. Die Veneris vigesima sexta mensis Novembris anni 1756, horâ octavâ matutinâ laudatum Parisiensem medicinæ Practicum, M. *le Hoc*, con-

\* Illas nobiscum humanissimè communicavit celeberrimus hujuscè Lycæi Magister *le Hoc*, Clæticus in totâ urbe notissimus.

fulturus petiit *Nicolaus Huart*, vir quadraginta circiter annos natus: ille jam ab octo diebus à cane rabido demorsus fuerat in dextrâ: tum conquerebatur de vertigine & insomniâ, capitis gravitate, ejusdem dolore pulsativo lancinanti; necnon & dolorem in gutture perſentiebat, interaneorum ardore premebatur, siti urgebatur; sed jam potulenta refugiebat invitus: pulsus durus admodum, calor in cute deurens, febris nulla; ardentes erant oculi, truculentus aspectus: multum inquietus jactabatur assiduè minimè de futuro eventu securus æger. Porro propius imminentem; imò jam præsentem hydrophobiam suspicatus, præscriptis sequentibus auxiliis malum avertit. Vir Medicus in Praxi sagax & expertus: illicò sanguinem è cubiti venâ prium, iterumque è saphenâ, tribus horis elapsis, audacter mittendum esse jubet; horis verò pomeridianis inunctionem mercurialem celebrandam esse monet: quæ circâ pedes & tibias cum tribus unguenti neapolitani drachmis vesperî primo instituta fuit: postridiè manè iterum factus fuit mercurialis illitus priori similis: interea jusculis & ossis nutriebatur æger: ex aquâ & infusis tiliæ floribus & herbis vulnerariis parabatur potus ordinarius; quem jam ab institutâ primâ mercuriali therapeiâ minùs minùsque in dies perhorruit æger: die Dominicâ terriò unctus fuit illitu Mercuriali cum eadem unguenti quantitate & juxtâ receptam frictionum methodum: die Lunæ proximè sequenti quartò & ultimò celebrata est hydrargyrosis: postridiè cum Medicus manè inviseret ægrum, auditv illum conquerentem de oris amarore, frequentibus nauseis & capitis gravitate: mox ægrotanti propinata sunt tria tartari sibiati grana in aquæ cassiæ cyatho communi: his tùm superne cùm infernè mota est virulentorum humorum copiosa evacuatio, nec absque maximo ægri levamine. Sequenti die primo mensis Decembris res in tuto posita videbatur. Interim glandularum salivariarum tumor, dolor, phlogosis imminentem pyralismum arguebant: tum medico visum est catharticam potionem præscribere: exindè pro votis æger se habuit; pluriesque dehinc repetitâ catharsi tandem optimè convaluit. Vivit hodienum. Egomet historiam morbi & curationis ab ipso nuperrimè audiivi.

Vir præclarus *M. Boyer*, Saluberrimæ Facultatis Decanus, in præfecturâ Parisiensi Medicus ordinarius, aliquot ab hinc annis quatuor homines à rabido lupo demorsos, propè *Nemosum* in *vastiniò*, invisit: quos citò Chirurgis commisit ex præscriptâ operâ hydrargyrosi curandos. Curam successisse docuit eventus. Jam bini ejusdem loci incolæ ab eodem lupo vulnerati summâ rabie confecti perierant; antequam inclytissimi Medici consilium imploratum fuisset. Porro quicumque suprâ recensitas observationes, ut par est & æquo animo meditatus fuerit, haud certè dissitebitur mercurium affectûs hydrophobici specificum proſtare medicamentum *prophylacticum therapeuticumque*.

## V

**A**ST obijcient aliqui hydrargyrum oris interioris fauciumque tumorem, dolorem, phlogosim plerumque excitare, nec absque his doloribus pyralismum movere: undè faucium constrictio, genuina horrois aquæ causa, vel imminens accersitur, vel jam præſens intenditur. Argumentum quidem non levis est momenti, quod porro declinavimus, ubi tantoperè commendavimus citò & ex arte per inferiora provocandam esse criticam virulenti humoris evacuationem mercurio molientdam. Urgebunt. Mercurius vel invitâ arte, os & fauces quandoque imperit. Verum est quidem. Concedimus ultrò (nè subtilius arguere videamur) talia quæ obijciuntur, à mercurio metuenda esse; ab illo proindè paululùm intendi gravissimum morbi symptoma. Attamen nihil exindè adversus propositam therapeiam prorsùs infer-

si potest; si quidem constet illâ materialem morbi & symptomatum causam auferri; quâ sublata profectò tolluntur effectus. Porro nusquam Practici abstinere à medicamentis quæ morbi causam evincunt, licet tantisper symptomata exasperent. Exempla depromere possemus à congeneri fermè morbo, in quo securè admodum mercurius adhibetur. Sed & suffragatur quotidiana Medicinæ Praxis quâ constat, in plerisque morbis propinari audacter heroica medicamenta, habitâ tantum ratione causæ, prorsus ferè posthabitis symptomatis. Sed quid plura? Argumentum certiùs diruit experientia quæ docet nos nihil exinde reverà metuendum esse à mercurio (a). Propositam igitur assertionem non commovent objectiones. Hæc priùs ratiocinio comprobata est & observationibus confirmata. Nec destituitur auctoritate: præclara namque recensuimus nomina, quorum patrocinium sequentem conclusionem tuetur & firmat.

*Ergò Hydrophobia hydrargyrosi.*

# DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

*M. Ludovicus Pathiot.*

*M. Ludovicus - Renatus  
Martan.*

*M. Franciscus - David Herissant, Regia Scientiarum Academia, Regique Societatis Londinensis Socius.*

*M. Franciscus Bidault.*

*M. Joannes Lalleman.*

*M. Jacobus - Franciscus le Chat de la Sourdiere.*

*M. Joannes-Claudius Munier, Consiliarius Medicus Regis ordinarius & Domus Regiæ Invalidorum.*

*M. Petrus Poissonnier, Scholarum Professor, Professor & Censor Regius, necnon Militarium Regis Nosocomiorum in Alsatiâ Medicus & Inspector.*

*M. Carolus-Franciscus Boyzigny des Preaux.*

Proponebat Parisiis STEPHANUS D'HUAUME, Blænsis, Doctor Medicus  
Monspelienis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus,  
Theseos Auctor, A. R. S. H. 1759, A SEXTA AD MERIDIEM.